

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת סיגלית מצא

התובע: מועדאד סעד, ת.ז. xxxxxxxxxx
על-ידי ב"כ עו"ד בתאל מנור

נגד

הנתבע: מעדה חצבאני, ת.ז. xxxxxxxxxx
על-ידי ב"כ עו"ד עופר אטיאס

1
2

פסק דין

3

4 1. האם זכאי התובע לפיצויים בגין פרסום הכולל לשון הרע ופגיעה בפרטיות שפרסם הנתבע
5 בתגובה לפרסום הכולל לשון הרע שפרסם התובע, זו השאלה שבפניי.

6

רקע

7 2. בשנת 2000 או סמוך לכך הגיש ארגון נפגעי הטרור הישראליים תביעה לבית המשפט המחוזי
8 בניו-יורק נגד הבנק הערבי (להלן: "הבנק"). בתביעתו טען הארגון כי הבנק פעל בניגוד ל- Anti
9 Terrorism Act (ATA), בין השאר על דרך של מימון ומתן שירותים פיננסיים או תמיכה חומרית
10 אחרת לארגוני טרור. במסגרת הדיון בתביעה ביקש הבנק להגיש, בין השאר, חוות דעת שהוכנו על-
11 ידי ארבעה בעלי תפקידים לשעבר בקהיליית המודיעין הישראלי, ביניהם חוות דעתו של הנתבע.
12 התובע הגיש בקשה לפסילת 16 מתוך 20 חוות הדעת שביקש להגיש הבנק, בטענה להיעדר רלבנטיות
13 וחשש ליצירת דעה קדומה. ביום 12.6.2011 החליט בית המשפט המחוזי בניו יורק שלא לקבל את
14 חוות הדעת לתיק בית המשפט בשל היעדר רלבנטיות בשים לב לכללי הראיות הנוהגים בארצות הברית
15 (ההחלטה צורפה כנספח ת/7 לתצהיר התובע).

16 3. בהחלטתו ציין בית המשפט כי חוות דעת המומחים מתייחסות לדמותו של הבנק, ואולם, כלל
17 הראיות הפדרלי מספר 404(a) קובע כי "ראיות ביחס לאופיו או תכונותיו של אדם לא יהיו קבילות

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 להוכחת העובדה שהאדם פעל בנסיבות מסוימות בהתאמה לאותו אופי או תכונה". לפיכך, חוות דעת
2 המומחים ביחס לשאלת אופיו והתנהלותו של הבנק הערבי, תפקידו במערכת הבנקאית של המזרח
3 התיכון או אף בשאלה האם הוא תומך בטרור, אינן רלבנטיות."

4 4. ביחס לחוות דעתם של הגנרל חצבאני, אבי קוסטליץ, גנרל אורי פז וגנרל אורי שגיא קבע בית
5 המשפט כי חוות הדעת עוסקות בשאלת יכולתו של המודיעין הישראלי לדעת האם הבנק הערבי עוסק
6 בסיוע לארגוני טרור ועמדתו של המודיעין הישראלי בשאלה זו. ואולם, קבע בית המשפט, שאלה זו
7 אינה רלבנטית, באשר השאלה שבמחלוקת היא האם הבנק הערבי היה מעורב בפועל בסיוע לארגוני
8 טרור בקשר לאירועי הטרור נשוא התביעה, כעניין שבעובדה, ובשאלה זו על המושבעים להכריע.
9 בית המשפט ציין כי עמדתם של בכירים בקהיליית המודיעין הישראלי ביחס ליכולות המודיעין
10 הישראלי לדעת על מעורבותו של הבנק הערבי בטרור אינה עומדת בדרישות כלל 401 לכללי הראיות
11 הפדרליים הקובע את מבחן הרלבנטיות של ראיות כדלקמן:

12 "Evidence is relevant if:

13 (a) it has any tendency to make a fact more or less probable than
14 it would be without the evidence; and

15 (b) the fact is of consequence in determining the action"

16 5. בית המשפט ציין כי בעוד הרלבנטיות של חוות הדעת, כנגזר מהוראות כלל 401 לכללי הראיות
17 הפדרליים, שולית, קיים חשש לבלבול, הטיית והטעיית המושבעים. בנסיבות אלה, בהתאם לכלל 403
18 של כללי הראיות הפדרליים, אין לקבל את הראיה. אשר על כן קיבל בית המשפט את בקשת התובע
19 ולא קיבל את חוות הדעת כראיות בתיק. וזו לשונו של כלל 403 לכללי הראיות הפדרליים:

20 Rule 403. Excluding Relevant Evidence for Prejudice, Confusion,
21 Waste of Time, or Other Reasons

22 "The court may exclude relevant evidence if its probative value is
23 substantially outweighed by a danger of one or more of the
24 following: unfair prejudice, confusing the issues, misleading the

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 jury, undue delay, wasting time, or needlessly presenting
2 cumulative evidence."

3 .6 עוד ציין בית המשפט כי חוות דעת המומחים ביחס לכוונה, מניע או הלך רוח של הנתבע אינם
4 עניין לחוות דעת של מומחה.

5 **הפרסומים**

6 .7 ביום 24.8.2015 פורסמה באתר NEWS 1 כתבתו של מר עמוס גלבוץ, שכותרתה "הישג
7 תקדימי בלחימה נגד מימון הטרור". בתקציר הכתבה נכתב:

8 "לאחר 11 שנים של מאבק משפטי בניו יורק, הבנק הערבי – רשת
9 בינלאומית של סניפים, הון ירדני-פלשתיני, לבנוני וסעודי, הרים ידיים
10 והסכים להליך פיצויים לנפגעי טרור של החמאס ב-23 פיגועי טרור. הדבר
11 המדהים והבלתי נתפס הוא שלטובת הבנק ונגד נפגעי הטרור התייצבו 4
12 'גנרלים' ישראלים ובכך ביצעו, לדעתי, בגידה ערכית".

13 ובהמשך:

14 "אז מה קרה לעדותם שנמסרה לבית המשפט בניו יורק בתצהירים? ב-6
15 בדצמבר 2011 פסל בית המשפט את עדותם ונימק זאת בכך: אתם לא
16 הבאתם שום עדות מקצועית להפרכת טענות התביעה: עדויותיכם על
17 יכולות המודיעין הישראלי המסוגל לדעת, אם הבנק עסק בטרור או לא,
18 אינן רלבנטיות, ההסתמכות שלכם על מצוינות המודיעין הישראלי מיועדת
19 רק לבלבל את המושבעים במקום שיתעסקו בראיות ממשיות. לכן לא
20 תישמע דעתכם בפני המושבעים!

21 במילים אחרות, היא זרקה אותם מכל המדרגות ובדין עשתה כך כי
22 הארבעה האלה נשאו לשווא את שם המודיעין הישראלי, ולא היה להם
23 מושג על פרטי 24 מקרי הטרור."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 8. ביום 26.8.2015 פרסם התובע בדף הפייסבוק שלו את הכתבה שהתפרסה באתר NEWS 1
2 והוסיף את הדברים הבאים (נספח ת/5 לתצהיר התובע):

3 "הגנרל מעדא חצבאני נגד משפחות נפגעי הטרור, נגד צה"ל ונגד מדינת
4 ישראל!

5 'בוגד ערכית', 'בית המשפט פסל את עדותו', 'הוא לא עד מומחה', 'עדותו
6 נועדה לבלבל את חבר המושבעים', 'בית המשפט זרק אותו מהמדרגות',
7 'הוא נשא לשווא את שם המודיעין הישראלי', 'מכר נשמתו לשטן', 'בגד
8 בערכים עליהם חונך', 'המניע כספי ואולי יש נסתרי'!

9 אלה הם חלק מהביטויים הקשים שמדביק הכתב יואב יצחק באדון
10 חצבאני, על חוות דעת שנתן לבנק הערבי בתביעה שהוגשה נגדו על ידי
11 משפחות נפגעי הטרור.

12 תקראו ותשפטו ובפעם הבאה שתשמעו אותו מדבר על כאב המשפחות
13 השכולות שלנו ושלכם, תחשבו לרגע באיזה צד הוא באמת, וכנראה תמורת
14 הכסף הוא ילך ויעמוד בצד המחבל שהרג את בן המשפחה שלכם.

15 אני כקצין בדימוס בז'לו ומציע לצה"ל להוריד אותו לדרגת טוראי!"

16 9. ביום 28.8.2015 פרסם הנתבע בדף הפייסבוק שלו פוסט בו התייחס לפרסום שבצע התובע
17 (הפוסט צורף כנספח ת/8 לתצהיר התובע):

18 "תושבים וחברים יקרים ערב טוב,

19 לאור פניות רבות של חברים ותושבים בעניין הפוסט שכתב מודי סעד
20 המטיל דופי בעברי, בערכים שלי, ומביע תקוות חייו שיורידו את הדרגות
21 ועוד, החלטתי לכתוב כמה משפטים להבהרה ולא ארחיב מטעמים שלא
22 כאן המקום לפרטם.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 תחילה, מצער איך שופכים דם אדם רק על מנת לספק את ייצר הרע ומבלי
2 לבדוק או לתת הזדמנות לנאשם להציג את עמדתו, זו התרבות שאנו רוצים
3 לחנך את ילדינו עליה!!! איפה ההגינות והיושר?? כנראה שלא הכרתם
4 מעולם (רק לידיעה, לא הייתי במשפט ולא העדתי ולא הופעתי בפני שום
5 חבר מושפעים [כך במקור – ס.מ.]). שנית, אם אני רודף בצע הכסף איך אני
6 דואג מאז ומתמיד לשלם את כל חובותיי לכל אדם ובטרם ובכלל זה כל
7 חובות הארנונה והמים למועצה ובזמן ולא בדומה לאותו איש יפה הנפש
8 שצבר חובות רבים במשך שנים?? האם אותו אדם יודע שאני תורם 25%
9 ממשכורתי לקרן התומכת בילדים נזקקים באחריות הרווחה וללא
10 מעורבותי!!! האם אדם כזה חסר לו כסף??!!!

11 ...

12 להבדיל מכל המשמיצים, חסרי התוכן והאופי, המתוסכלים והעסקנים
13 שלא מוצאים עצמם בעידן הנוכחי אמשיך לפעול בכל המרץ לקידום
14 היישובים ובניין עתיד בניו.

15 לא תצליחו להסיט אותי מהעיקר וכל דבריכם ומעשיכם רק יחזקו את
16 רוחי, יעצימו את יכולותיי ונחישותי להגשמת החזון, היעדים ולהראות
17 זאת במבחן המעשה והתוצאה מחד ומאידך, אפעל במישור החוקי
18 והלגיטימי להעמיד את אותם ליצנים וחלשי האופי החוצים את הקו
19 האדום בהתנהגותם ובהתבטאותם. כל זאת נעשה יחד עם האנשים
20 הטובים, בעלי המצפון הנקי ובתמיכתם."

21 10. להשלמת התמונה בעניין הפרסומים יצוין כי ביום 29.8.2015 פרסם התובע פוסט במסגרתו
22 ציין כי אין לו חובות למועצה, להפך, הוא נמצא ביתרת זכות של 7.20 ₪. עוד טען התובע כי הנתבע
23 הפר חובת סודיות, פגע בפרטיותו ופרסם לשון הרע נגדו. לפיכך, דרש התובע כי הנתבע יתנצל תוך 24
24 שעות בפרסום שיופץ לכל מי שקיבל את הפרסום הראשון ובמכתב אישי אליו, תוך שציין שאין בכך
25 בכדי למצות את זכויותיו.

26 טענות הצדדים

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

11. לטענת התובע, הפרסום שפרסם הנתבע פגע בפרטיותו, גרם לו להשפלה וביזוי בקרב משפחתו, מכריו ומקום עבודתו, כל זאת תוך הפרת סעיפים 2(11) ו-16 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות"). מוסיף התובע וטוען כי הפגיעה נעשתה בכוונת מכוון ולפיכך הוא זכאי לכפל פיצוי לפי סעיף 29א(ב)(2) לחוק הגנת הפרטיות.
12. טוען התובע כי העובדות אותן פרסם הנתבע הגיעו אליו מתוקף תפקידו. לפיכך, טוען התובע, הפרסום שפרסם הנתבע בוצע תוך הפרת חובת סודיות שחב הנתבע, כראש המועצה, לו, כתושב. לעניין זה מפנה התובע לפסק הדין שניתן בעת"מ 09-06-10710 ע"א זידאן ואח' נגד עיריית טמרה ואח' (13.8.2009), שם נקבע כי המידע שבפני ועדת ההנחות הנו מידע פרטי.
- מוסיף התובע וטוען כי בנסיבות העניין עולה הפרסום כדי הפרת אמונים. לעניין זה מפנה התובע לסעיפים 117, 119 ו-248 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. עוד טוען התובע כי המידע שפרסם התובע לא היה מדויק, באשר החוב סולק שלוש שנים קודם לכן. לפיכך, טוען התובע, הטעה הנתבע את הציבור.
13. טוען התובע כי הפרסום נכנס לגדר סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"), באשר מדובר בדברים שבכוונתם להשפיל ולהלבין את פני התובע ברבים ולעשותו מטרה לבוז וללעג (יפה נפש שצבר חובות לעירייה, ליצן, חלש אופי). לעניין זה מפנה התובע לפסק הדין שניתן בס"ע 14-03-12840 היאם שהאב נגד ע"א-דין עמאש ואח' (1.8.2014).
- טוען התובע כי לנתבע אין כל הגנה כדין. בהקשר זה טוען התובע כי הנתבע פעל בחוסר תום לב, ממניעים זרים ומתוך רוע לב של ממש. טוען התובע כי הנתבע התכוון לפגוע בו, לפיכך הנו זכאי לכפל פיצוי לפי סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע.
14. טוען התובע כי הנתבע פעל ברשלנות וכי נגרם לו נזק. לעניין היקף הנזק מפנה התובע לכך שלנתבע למעלה מ-4,000 חברים בפייסבוק וכי לפוסט ניתנו מעל 200 לייקים, חמישים תגובות ומספר שיתופים.
15. לטענת הנתבע, החלטת בית המשפט המחוזי בניו-יורק הנה החלטה ראייתית פרוצידורלית, שעסקה בשאלת קבילות חוות הדעת שהוגשו במסגרת התביעה ועסקו בשאלה "האם למודיעין הישראלי הייתה יכולת לדעת שהבנק הערבי עוסק בפעולות של העברת כספים לתמיכה בטרור". בהחלטתו קבע בית המשפט כי אפשרות המודיעין הישראלי לדעת או לא לדעת כאמור אינה רלבנטית לדיון בתביעה אלא האם ידע אם לאו במקרים נשוא התביעה – הא ותו לא. לפיכך, טוען הנתבע,

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 הכתבה שפורסמה באתר NEWS1, אותה פרסם התובע בדף הפייסבוק שלו, מהווה סילוף משווע של
2 החלטת בית המשפט.
- 3 16. טוען הנתבע כי אין כל פגם מוסרי בנכונותו של מומחה לתת חוות דעת בתיק אזרחי העוסק
4 בתחום שבמומחיותו. ההנחה היא שעדותו של עד מומחה היא עדות נויטרלית ולא עדות של בעל עניין,
5 וכך צריך להיות. מומחה יכול כמובן לסרב לקבל הזמנה להכנת חוות דעת, אולם אין בהסכמתו ליתן
6 חוות דעת בכדי להצביע על תמיכתו בטענות הצד שהזמין ממנו את חוות הדעת או "למכור את נשמתו
7 לשטף".
- 8 17. טוען הנתבע כי התובע לא קרא את החלטתו של בית המשפט המחוזי בניו-יורק, לא הבין את
9 משמעותה, קיבל כדברי אלוהים חיים כתבה של עיתונאי שאינו מכיר ופרסם פוסט בכפר שבו כל אדם
10 מכיר את משנהו, תוך ציטוט כינויים מהכתבה והוספת כהנה וכהנה משלו. בעשותו כן, טוען הנתבע,
11 פעל התובע בחוסר אחריות. טוען הנתבע כי אם מציבים את תגובת הנתבע מול הפוסט שפרסם התובע
12 הרי תגובת הנתבע מתונה ואף למעלה מכך.
- 13 18. טוען הנתבע כי הדברים שפרסם הם אמת, באשר התובע חב כ-100,000 ₪ למועצה במשך
14 שנים רבות, ושילם לבסוף את חובו (בסך 18,000 ₪) לאחר שקיבל הנחות מפליגות. טוען הנתבע כי
15 מדובר במידע פומבי הפתוח לעיני הציבור.
- 16 19. טוען הנתבע כי הפרסום שעשה חוסה תחת הגנת סעיף 15(10) וסעיף 15(3) לחוק איסור לשון
17 הרע וסעיף 18(2)(ו) לחוק הגנת הפרטיות. לעניין זה מפנה הנתבע לפסק הדין שניתן בע"פ 8735/96
18 שמעון ביטון נגד ניסים קופ פ"ד נב (1) 19.
- 19 20. מוסיף הנתבע וטוען כי הואיל והפגיעה בפרטיות מהווה עוולה אזרחית, חלות הוראות סעיף
20 65 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], הקובע כי נתבע שגרם לנזק באשמו, אלא שהתנהגותו של התובע היא
21 שהביאה אותו לידי האשם, רשאי בית המשפט לפטור אותו מחבותו לפצות את התובע או להקטין את
22 סכום הפיצויים ככל שבית המשפט יראה לצודק (הגנת קינטור).

23 דיון והכרעה

24 חוק איסור לשון הרע

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

21. חוק איסור לשון הרע מאזן בין שתי זכויות יסוד, בעלות מעמד חוקתי, חופש הביטוי והזכות לשם טוב (והזכות לפרטיות). שתי הזכויות נגזרות מהערך היסודי של כבוד האדם (ע"א 3199/93 קראוס נגד ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט (2) 843, 854). יתר על כן, שתי הזכויות חיוניות למשטר המיוסד על אדנים של חירות, שוויון ומשטר דמוקרטי (בג"ץ 6126/94 גיורא סנש נגד רשות השידור, פ"ד נג (3) 817, בעמ' 832). חשיבותן של כל אחת מהזכויות מקשה על האיזון ביניהן, המחייב דחייה של אחת מפני רעותה (ע"א 9462/04 בן ציון מורדוב נגד ידיעות אחרונות בע"מ ואח', פ"ד ס (4) 13).
22. היקף ההגנה שתינתן לכל אחת מהזכויות, הזכות לשם טוב וחופש הביטוי, תלוי בהקשר בו מתנגשות הזכויות וקיומם של אינטרסים ציבוריים וערכים רלבנטיים נוספים (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נגד אמנון דנקנר (12.11.2006)). הביטוי הפוגע לא ייבחן רק על פי פירוש המילים המדויקות בהן נעשה שימוש, אלא גם על רקע הנסיבות החיצוניות הרלבנטיות להתבטאות שבמחלוקת (ע"א 1104/00 אפל נגד חסון, פ"ד נו(2) 607; ע"א 751/10 פלוני נגד אילנה דיין-אורבך, (8.2.2012) פרשת הוצאת עיתון "הארץ" בעמ' 302, 300; ע"א 5653/98 אמיליו פלוס נגד דינה חלוץ ואח', פ"ד נה (5) 865, בעמ' 874-876).
23. השאלה אם יש בביטוי משום "לשון הרע" אם לאו תיבחן על-פי אמות מידה אובייקטיביות (ע"א 740/86 תומדקין נגד העצני, פ"ד מג(2) 333, 338; ע"א 334/89 רבקה מיכאלי ואח' נגד בלה אלמוג, פ"ד מו (5), 555 בעמוד 562; ע"א 1104/00 אפל נגד חסון, פ"ד נו(2) 607; אורי שנהר, דיני לשון הרע, נבו הוצאה לאור (1997) בעמוד 122); ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נגד חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא (2) 281).
24. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר "לשון הרע" כדבר שפרסומו עלול להשפיל, לבזות או לפגוע באדם, כמפורט בארבעת תתי הסעיפים לסעיף. יש לבחון קיומו של קשר סיבתי בין הפרסום לבין התוצאה מבחינה אובייקטיבית, בעיניו של האדם מן היישוב (אורי שנהר, דיני לשון הרע, הוצאת נבו, עמוד 3-122).
25. ומכאן לענייננו. אין חולק כי הנתבע פרסם פוסט בפייסבוק האישי שלו. פרסום פוסט בפייסבוק מהווה פרסום, ללא קשר למספר החברים שיש לנתבע.
26. אני מקבלת כי פרסום העובדה כי התובע צבר במשך שנים חובות למועצה המקומית הינו מידע שעשוי לבזות או להשפיל אותו בעיני הסביבה. בחינה אובייקטיבית של הביטוי הפוגע מפנה לקנה מידה של סבירות. ואולם, לטעמי, במיוחד בכל הנוגע לפרשנות סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, אין לפנות לקנה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 מידה אוניברסלי אלא לבחון את הסתברות התוצאה של פגיעה, ביזוי או השפלה של האדם על רקע
2 הקהילה והסביבה המיוחדים בהם הוא חי, ובענייננו כבר קטן יחסית המהווה קהילה סגורה בה לערך
3 הכבוד האישי מעמד גבוה.
- 4 אשר על כן, הפוסט שפרסם הנתבע כולל לשון הרע על התובע.
- 5 26. ואולם, לטענת הנתבע, הביטוי הפוגע מוגן לפי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, הקובע כי
6 במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום
7 בתום לב באחת הנסיבות האלו:
- 8 (10) הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה
9 קודם לכן;
- 10 27. ההגנה הקבועה בסעיף 15 מחייבת הוכחת שני תנאים מצטברים: האחד, תום ליבו של
11 המפרסם; השני, הפרסום נעשה באחת הנסיבות המפורטות בסעיף (דנא 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה
12 דיין אודבך (18.9.2014); אורי שנהר, עמוד 250), ובענייננו – היות הפרסום הפוגע גינוי או הכחשת
13 לשון הרע שפורסמה קודם לכן. נטל ההוכחה של ההגנה, לגבי כל אחד מרכיביה, מוטל על הנתבע, הגם
14 שלעניין הוכחת "תום הלב" יכול הנתבע להיעזר בחזקה הקבועה בסעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע
15 (אורי שנהר, עמוד 254-255).
- 16 28. לשם בחינת תחולת ההגנה הקבועה בסעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע על הפרסום שעשה
17 הנתבע יש להכריע תחילה, אם כן, בשלוש שאלות משנה:
- 18 א. האם התובע פרסם לשון הרע?
- 19 ב. האם פרסום הנתבע נעשה רק לשם גינוי או הכחשה של פרסום התובע?
- 20 ג. האם הפרסום נעשה בתום לב?
- 21 האם התובע פרסם לשון הרע

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

29. התובע העתיק את כתבתו של עמוס גלבע, ומעליה הוסיף טקסט הכולל אוסף של ביטויי הגנאי שנכללו בכתבה וייחוסם לנתבע, תוך הוספת דברים משלו. התובע העיד כי לא קרא את החלטת בית המשפט או את חוות הדעת שהכין הנתבע, וזה גם לא עניין אותו, כי לא הוא כתב את הכתבה. לדברי התובע, פרסם את הכתבה של עמוס גלבע מתוך הנחה שהיא אמת (ע' 10, ש' 33-5 וכך ע' 11, ש' 1-2). התובע אישר כי אינו מכיר את עמוס גלבע, אינו יודע מה היו מקורותיו, ואלה גם לא עניינו אותו (ע' 11, ש' 9-12). התובע הוסיף כי הוא עומד מאחורי המילים הקשות שכתב:

7 "ש... כשאתה אומר על הנתבע 'וכנראה תמורת הכסף הוא ילך ויעמוד
8 בצד המחבל שהרג ופגע בן המשפחה שלכם...'. אלה מילים שאתה כתבת?

9 ת. כן, ברור. אני עומד מאחוריהם גם היום. אדם שמעיד נגד חיילים ונגד
10 פעולות איבה וטרור, אני כקצין בצבא בז לו וזה גורם לי לעצבים ולדחייה."
11 (ע' 12, ש' 14-17)

30. בע"א (מחוזי נצי') 1184/06 פד"פ' פלאוט נ' ד"ר גורדון (27.2.2008) דן בית המשפט בתכתובת דוא"ל שהמערער לא חיבר את נוסחה אך העביר אותה הלאה לאחרים. בית המשפט קבע כי בנסיבות מעין אלה מתקיים יסוד ה"פרסום" שבסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, גם אם המעביר לא כתב את הדברים בהודעת הדואר האלקטרוני שהעביר. וכך נקבע שם בהקשר זה:

16 "פרסום", כמשמעו בחוק זה, הוא העברתה של ידיעה (משפילה, מבזה
17 וכיו"ב) לאדם אחר זולת הנפגע. העברת הודעת דוא"ל לאדם אחר זולת
18 הנפגע נכנסת לגדרו של פרסום, לפי ההגדרה שהבאנו זה עתה מן החוק. על
19 כן יש לראות את העברת ההודעה על ידי פלאוט לאחרים זולת גורדון, והרי
20 בה הודה פלאוט, משום 'פרסום' לפי החוק. יוצא איפוא, לא חמש ההודעות
21 שנשלחו לגורדון בידי אנשים אחרים זולת פלאוט הן שמהוות את
22 ה'פרסום', העשוי לחייב את פלאוט בהוצאת דיבתו של גורדון רעה, כי אם
23 העברתה בדוא"ל של ההודעה בנוסח האמור על-ידי פלאוט לאחרים זולת
24 גורדון, היא המהווה 'פרסום', כמשמעו בחוק" (שם, בפסקה 62 לפסק דינו
25 של כבוד השופט א' אברהם. בקשה למתן רשות ערעור על פסק הדין
26 נדחתה: רע"א 2985/08 פד"פ' פלאוט נ' ד"ר גורדון (13.7.2011)).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 31. יתרה מכך, בעניינינו לא הסתפק התובע בהעתקת כתבתו של עמוד גלבווע לדף הפייסבוק שלו.
2 הוא הוסיף לכתבה, העוסקת בארבע חוות הדעת שניתנו על-ידי בכירי מודיעין לשעבר, כותרת בשם:
3 "הגנרל מעדא חצבאני נגד משפחות הטרור, נגד צה"ל ונגד מדינת ישראל!", ריכז את כל הביטויים
4 הפוגעים המופיעים בכתבה תוך ייחוסם לנתבע ("בוגד ערכית", "לא עד מומחה", "בית המשפט זרק
5 אותו מהמדרגות", "נשא לשווא את שם המודיעין הישראלי", "בגד בערכים עליהם חונך", "המניע
6 כספיי", "מכר נשמתו לשטן") בראש הפרסום. התובע אף לא הסתפק בכך והוסיף דברים משלו "בפעם
7 הבאה שתשמעו אותו מדבר על כאב המשפחות השכולות ... תחשבו לרגע באיזה צד הוא באמת,
8 וכנראה תמורת הכסף הוא ילך ויעמוד בצד המחבל שהרג את בן המשפחה שלכם", "אני בז לוי" "מציע
9 לצה"ל להוריד אותו לדרגת טוראי".

10 32. אין ספק כי מדובר בדברים פוגעים, ובצורה קשה ביותר. וזאת יש לזכור, הנתבע הוא תת
11 אלוף במילואים, אשר שרת בצבא 31 שנה והמדינה ובטחונה יקרים לליבו. פרסום דברים כה קשים
12 ללא כל בדיקה, ללא קריאת החלטת בית המשפט ומתוך טענה מוצהרת כי זו לא מעניינת אותו, תוך
13 ייחוס הכתבה לנתבע בלבד והוספת דברים משלהבים משלו, הנו מעשה בלתי אחראי אשר עשוי היה
14 לגרור תגובות קשות, מעבר לפגיעה הקשה והמכוונת בנתבע ("לחשוף את פרצופו האמיתי", כנטען
15 בסעיף 27 לכתב התביעה). אופי הכתבה, כמו עדותו של התובע בפניי, מציבים סימן שאלה גדול ביחס
16 למניעים שעמדו בבסיס הפרסום. מכל מקום, לעניינינו, די אם אקבע כי מדובר בפרסום הנכנס לגדר
17 לשון הרע.

18 **האם פרסום הנתבע נעשה רק לשם גינוי או הכחשת פרסום לשון הרע של התובע**

19 33. בטרם חקיקת חוק איסור לשון הרע נקבע כי הגנת הפרסום לשם הגנה על עניין אישי תחול
20 כאשר הפרסום נעשה לשם "הגנה עצמית" מפני דברי השמצה שפגעו בשמו הטוב של המפרסם. בעניין
21 גורלי ציטט בית המשפט את הלורד לורבורן אשר אמר כי "יש הצדקה לאדם להאשים את מאשימו
22 כדי לנקות עצמו מכל אשם באופן יותר יעיל ... אם כי אין להשתמש בהזדמנות כזאת מעבר לגבולות
23 ההגיוניים של הגנה עצמית" (ע"פ 24/50 ד"ר גורלי נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ה 1145,
24 בעמוד 1169; א' שנהר, עמודים 297, 300-299).

25 עם חקיקת חוק איסור לשון הרע והוספת הביטוי "אלא", הצטמצמה ההגנה והוגבלה לביטויים שיש
26 בהם גינוי או הכחשה של לשון הרע שפורסמה כנגד הנתבע בלבד (א' שנהר, עמוד 301).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

34. בעניין ביטון (ע"פ 8735/96 ב"טון נ' קרפ, פ"ד נב(1) 19) קבע בית המשפט כי תגובתו של המשיב, אשר תארה את כתיבתו של המערער כאגופאטית, משרתת את עצמו בלבד, ואת המערער כאדם מסוכסך עם עצמו אשר זקוק לטיפול פסיכולוג או פסיכיאטר, וניתנה בתגובה לפרסום של המערער במסגרתו כינה את המשיב "שקרן" ו"מניפולטור" הנה מוגנת. וכך קבע בית המשפט:

5 " ... נותר אפוא לבחון, לשם בדיקת תחולת ההגנה, אם הדברים שפרסם
6 המשיב, יש בהם משום הכחשה או גינוי ללשון הרע שפורסמה נגדו קודם
7 לכן על-ידי המערער. לעניין זה נראה שכותרת הכתבה ונוסחה מדברים בעד
8 עצמם: שמה של הכתבה הינו 'ניסים קופ מגיב על מאמרו של שמעון ביטון
9 מלפני שבועיים', ואילו הכתבה עצמה מתחילה במילים 'פנינו אל ניסים קופ
10 ושאלנו לתגובתו על דבריו של שמעון ביטון מלפני שבועיים, והוא, בלא
11 מעט אדישות וחוסר עניין, השיב בסגנון מהוסס...': כאן מובאים דבריו של
12 המשיב, אשר לקורא אין ספק כי יש בהם משום תגובה מלגלגת על דברים
13 שאמר המערער על המשיב קודם לכן, באופן המעיד על גינוים ועל שלילתם
14 מהיסוד.

15 ...

16 אכן ככלל, מן הראוי כי תגובה ללשון הרע תהא בעלת תוכן ענייני הרלוונטי
17 להכחשה ולגינוי ולא תהווה היא עצמה לשון הרע (לא בציטוט החוזר על
18 לשון הרע נושא התגובה ולא לשון הרע בפרסום חדש).

19 עם זאת, יש לזכור כי דנים אנו בהגנה שנועדה למקרים שבהם הוכח, בין
20 בעוולה אזרחית ובין בייחוס עבירה פלילית, כי דברים שפורסמו מהווים
21 לשון הרע, וייחודם בכך שפורסמו בתנאים שבהם המחוקק הכיר באינטרס
22 להגן על הפרסום. לפיכך, אין לשלול את ההגנה רק בשל כך שבתוכן
23 הדברים יש משום לשון הרע. שאלת הסבירות והמידתיות של אותה לשון
24 הרע תיבחן אפוא במסגרת התנאי המצטבר השני לתחולת ההגנה, הבא
25 לידי ביטוי בדרישת תום-הלב."

35. בעניין קורפו (ת"א 19769/91 חיים קורפו נגד התנועה לשינוי שיטת הממשל בישראל,
27 פ"ד תשנ"ד(4) 309) קבע בית המשפט כי פרסום שערכה הנתבעת בתגובה לדברי התובע אשר ייחס לה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 בגידה במולדת, במסגרתו ייחסה לו את שיטת מק'ורפו (אשר פורשה בתחתית הכתבה כמקארתיזם,
2 ציד מכשפות) ספק אם היא לוקה בלשון הרע ומכל מקום מוגנת:

3 "אני בדעה כי לנוכח האשמותיו של התובע, כפי שבאו לידי ביטוי בריאיון
4 הטלוויזיה עמו, אשר למעשה ייחסו לנתבעת 2 משהו מעין בגידה במולדת,
5 היה לנתבעת 2 עניין אישי להגן על עצמה ועל שמה הטוב, ועל כן יש מקום
6 ליהנות את נתבעת 2 גם מההגנה על פי סעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע.
7 במילים אחרות: גם אם היה נקבע שהיה במודעות א' ב' משום לשון הרע
8 (וזו, כמבואר לעיל, אינה דעת), היה מקום ליהנות את נתבעת 2 מהגנה על
9 פי סעיף 15(10) לחוק הנ"ל."

10 36. ברע"א 8279/13 עו"ד יורם שפטל נגד אמנון הולצמן (20.3.2014), לעומת זאת, דחה בית
11 המשפט את הטענה לתחולת הגנה 15(10) לחוק איסור לשון הרע, הן משום שספק אם ניתן לראות
12 בדברי המשיב לשון הרע, והן משום שדברי המערער, אשר כללו כינויים כגון, "רמאי פתולוגי", "שרץ",
13 "משתתף בפעולות טרור עם הערבים", "רמאי בזוי ונאלח" ועוד, חורגות מגדר ההגנה.

14 ומכאן לענייננו.

15 37. אומר מיד כי אני סבורה כי הפרסום שעשה הנתבע נכנס לגדר גינוי או הכחשה של לשון הרע.
16 לעניין זה ניתן להפנות לתחילת הפרסום "תושבים וחברים יקרים ערב טוב, לאור פניות רבות של
17 חברים ותושבים בעניין הפוסט שכתב מודי סעד המטיל דופי בעברי, בערכים שלי החלטתי לכתוב
18 כמה משפטים להבהרה". אף תוכנו של הפרסום מלמד כי הוא מתייחס לדברים שפרסם עליו
19 התובע. בין ההאשמות שהוטחו בנתבע נטען כי הוא "מוכר נשמתו לשטן" תמורת בצע כסף. על זאת
20 כתב הנתבע "אם אני רודף בצע הכסף איך אני דואג מאז ומתמיד לשלם את כל חובותיי לכל אדם
21 וטרם ובכלל זה כל חובות הארנונה והמים למועצה ובזמן ולא בדומה לאותו איש יפה נפש שצבר חובות
22 רבים במשך שנים". מכאן כי ההפניה לחוב שצבר התובע נעשתה בגדר הכחשת הטענה כי התובע
23 מכר את נשמתו לשטן תמורת בצע כסף, וגינויו של התובע על עצם העלאת הטענה, נוכח העובדות
24 המפורטות בפוסט ביחס לפועלו של הנתבע, מחד גיסא, והחובות שצבר התובע, מאידך גיסא.

25 38. לעניין זה לא למותר להפנות לתשובתו של הנתבע כאשר נשאל מדוע התייחס לחובות העבר
26 של התובע השיב:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 "ההתייחסות שלי לעניין החוב הייתה כתגובה מזערית מינורית אל מול מה
2 שנרשם בפוסט של התובע, שאני רודף בצע כסף, כאשר מהיום הראשון
3 כראש רשות, בהחלטה למשך כל התקופה שלי, אני מפריש 25 אחוז מהשכר
4 שלי עבור תמיכה בתלמידים וילדים שאין להם יכולת לממן, אז מי שתורם
5 מהשכר שלו ועושה זאת כשליחות, הוא אינו רודף בצע כסף. ההיפך הוא
6 הנכון. את כל חובותיי מאז ומתמיד אני משלם במלואם לרשות ואני לא
7 חייב אגורה, אז הפריע לי מאוד ההאשמה שאני רודף בצע מבלי שהוא
8 מברר בכלל מה עומד מאחורי חוות דעתי ומה אני מקבל בתמורה" (ע' 20,
9 ש' 7-13).
- 10 39. אמנם טוב היה עושה הנתבע לו השמיט את ההתייחסות לחובות העבר של התובע, אך למרות
11 האחריות הרבה שגילה הנתבע והמתיונות שבתגובתו, גם הנתבע הוא בן אדם, אשר נפגע עד עמקי
12 נשמתו מהדברים הלא נכונים שנכתבו עליו. כדבריו:
- 13 "ש. האם נפגעת מהפוסט?
14 ת. כן.
15 ש. האם כעסת?
16 ת. כן.
17 ש. האם רצית לפגוע בו?
18 ת. לא. דרך אגב אני אומר שלו רציתי ללכת בפגיעה אישית, הייתי הולך על
19 דברים אחרים ולפגוע אך זה לא סגנון שלי ואני לא עושה את זה." (ע' 28,
20 ש' 3-10; ע' 24, ש' 28-29)
- 21 40. באופן דומה, הביטויים "ליצנים וחלשי האופי החוצים את הקו האדום בהתנהגותם
22 ובהתבטאותם", "משמיצים, חסרי תוכן והאופי, המתוסכלים", הנם ביטויים הבאים להנגיד את
23 פעילותו של הנתבע בשירות הציבור להתנהלותו של התובע בפרסום הפוסט. דברים אלה נכנסים לגדר
24 גינוי והכחשה של לשון הרע שפורסם על הנתבע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 לפיכך, אני קובעת כי פרסום הנתבע נכנס לגדר הנסיבות המתוארות בסעיף 15(10) לחוק איסור לשון
2 הרע, שהוא אחד מהסעיפים הנכללים בקטגוריה של סעיפים המתייחסים ל"הגנה על עניין אישי כשר".
3 הנתבע הגן על כבודו ועל שמו הטוב, שאין עניין אישי כשר מהם.

4 לשון הרע על איש ציבור

5 41. לטענת התובע, הדברים שפרסם מהווים ביקורת לגיטימית על איש ציבור (ע' 30, ש' 19). האם
6 יש בכך שהנתבע מכהן כראש המועצה יאנוח-גת משנת 2013, בכדי לשנות מהתוצאה אליה הגעתי?
7 התובע סבור כי כך הדבר:

8 "ש. האם הגשת תביעת דיבה כנגד אותו אדם שאמר שאתה זבוב על זנבו
9 של סוס אציל?"

10 ת. לא.

11 ש. האם הגשת תביעה נגד אדם שאמר בתגובה למה שציטטת שאתה אדם
12 חסר?

13 ת. לא, אני אגיד לך גם למה, הם לא מעניינים אותי, הם לא אנשי ציבור.

14 ש. האם זה נכון שאתה מתכוון לרוץ לרשות המועצה בבחירות הבאות?

15 ת. זאת אופציה שקיימת. " (ע' 13, ש' 30-25)

16 42. הנתבע, לעומת זאת, הבחין בין ביקורת המתייחסת לפעילותו הציבורית, שהיא לגיטימית
17 וברוכה, לבין ביקורת ודברי גנאי המכוונים נגדו אישית:

18 "... יש לא מעט ביקורת עניינית על ראש הרשות ונבחר הציבור. מעולם לא
19 הגבתי ולא כתבתי כנגד, על המבקרים תגובה שהיא פוגעת באף אחד.
20 לראיה, שאין אפילו תביעה אחת נגד ראש הרשות. גם התובע ביקר אותי
21 לא מעט ולא הגבתי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 התגובה הזאת באה כי זה משהו לא קשור בכלל לתפקידי כראש רשות, לא
2 קשור בכלל לעבודתי, אלא רק משהו סופר אישי לתפקיד שאני הייתי בו 30
3 שנה ושירות ברמה הכי איכותית שיכולה להיות וציוני דרך שמפארים לא
4 רק את הקריירה שלי אלא בכלל את העדה ואת הקהילה והוא מנסה במחי
5 יד לפגוע בשמי ובכבודי באופן אישי" (ע' 20, ש' 31 – ע' 21, ש' 2).

6 ובהמשך:

7 "... אדם בעל שליחות ציבורית והוא מבין שהוא חשוף לביקורת ומוכן
8 לקבל את הביקורת כשהיא עניינית ולא אישית פוגענית מאוד. גם פוגעת בו
9 וגם במעמדו וגם בשמו, וגם בקריירה שלו. ולהציב אותו בשורה אחת עם
10 משפחת הטרור המחבלים המפגעים, שנלחם בהם שנים, שגם לא אחת ולא
11 שתיים, עשרות פעמים הגן בגופו והציל אנשים ופתאום מישוהו בא ומצטט
12 ללא שום בקרה, ללא שום התחשבות, ללא שום אחריות, ומפרסם כתבה
13 כזו, אני בטוח שלא משנה מי היה במקומי הוא היה מגיב בצורה הרבה
14 יותר אגרסיבית. מי נתן לו את הלגיטימציה לכתוב פוסט כזה כשהוא מבין
15 מה חומרתו ולא היה לו דברים בסיסים מינימליים, טיפת אחריות לבדוק
16 האם הדברים האלה נכונים. לכן תגובתי הייתה שלהגיד לאותו תובע
17 'סליחה אדוני גם לראש המועצה שהוא נבחר ציבור, גם יש לו את הכבוד
18 האישי שלו ואת המעמד שלו ויש לו את הרגשות שלו ואת המשפחה שלו
19 ובהתנהגות שלך ובחוסר אחריותך, כפי שנהגת בפוסט הזה, לא מעבר לזה,
20 התנהגות לא ראויה ופסולה'. זה הכל" (ע' 27, ש' 18-8)

21 43. בנקודה זו, הדין עם הנתבע. איני סבורה כי ניתן לראות בפרסום שערך התובע ביקורת
22 לגיטימית על איש ציבור. הנתבע הואשם במכירת נשמתו לשטן תמורת בצע כסף, עמידה לצד ארגוני
23 טרור ומחבלים ובגידה בערכים עליהם חונך – כל זאת בהקשר להכנת חוות דעת פרטית עבור הבנק
24 הערבי. הדברים שפורסמו אינם ביקורת על התנהלותו הציבורית של הנתבע, אינם נוגעים לפועלו
25 כראש מועצה, להחלטות או למעשים שבצע במסגרת כהונתו. הם כוללים הבעת דעה על הנתבע כאדם,
26 על בסיס פרשנות (בלתי מדויקת) של החלטת בית המשפט בעניין חוות הדעת שהכין הנתבע ואותה
27 (כמו גם את החלטת בית המשפט) לא קרא התובע. משכך, מדובר בפרסום בלתי אחראי, אשר לא ניתן
28 לראותו כלגיטימי. אין בכך שהנתבע מכהן בתפקיד ציבורי בכדי להפכו לשק חבטות או לתת
29 לגיטימציה לביטויים כגון אלה שפרסם התובע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 לעניין זה ר' דברי בית המשפט בע"א 1370/91 לוטפני משעור נגד אמיל חביבי, פ"ד מז(1) 535 :

2 "בשתיים מטענותיו האחרות של בא כוח המשיב מצאתי מידה של טעם ...
3 הטענה הראשונה היא, כי בהתחשב בתוכנו של המאמר, שלפי כל אמת
4 מידה סבירה איננו יכול להיחשב כביקורת על עמדותיו ומעשיו של המשיב
5 כאיש ציבור, לא היה מקום לזקוף לזכות המערערים את השיקול, שכאיש
6 ציבור מצופה המשיב לספוג גם ביקורת קשה וכואבת."

7 כן ר' עניין קורפו :

8 "אנשי הציבור אינם יכולים לשמש 'שק איגרוף' של חיצו ביקורת. גם
9 לגביהם צריכה הביקורת להיות עניינית ולא להגיע לכדי הכפשה או לשון
10 הרע ... דעתי היא, שניתן אם כן לקבוע, בהסתמך על האמור לעיל, שפרסום
11 אשר כל כולו ביקורת ציבורית כלפי איש ציבור לא יהיה בו משום לשון
12 הרע. רק מקום שהביקורת הציבורית גולשת לדברי הכפשה ופגיעה, יהיה
13 בה משום לשון הרע. כדי שאפורש נכונה, אני מדגיש שהביקורת הציבורית
14 צריכה להיות ביקורת עניינית ולא ביקורת הכוללת טענות כוזבות."

15 אשר על כן, אין בכך שהנתבע מכהן כאיש ציבור בכדי לשנות מהתוצאה כי הפרסום שערך מוגן מכוח
16 סעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע.

17 **תום הלב**

18 44. על תום הלב ניתן ללמוד מתוכן הפרסום ומנסיבות חיצוניות המלמדות על כוונות המפרסם.
19 "יסוד תום הלב לא יתקיים כאשר המפרסם פגע בנפגע מעבר לנדרש לשם הגנת האינטרס הלגיטימי
20 של המושמץ הראשון. מאידך גיסא, נראה כי אין לצפות ממושמץ לבקש את תגובתה משמץ בטרם
21 יפרסם הכחשה או גינוי להשמצה" (שנהר, 301-302).

22 45. סעיף 16 לחוק איסור לשון הרע קובע חזקה בדבר תום לב כאשר הפרסום נעשה באחת
23 הנסיבות המפורטות בסעיף 15 לחוק והפרסום לא חרג מהסביר באותן נסיבות (סעיף 16(א) לחוק).
24 סעיף 16(ב) לחוק קובע חזקה כי הפרסום נעשה שלא בתום לב אם התקיים אחד מהתנאים המנויים
25 בסעיף (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו; (2) הדבר שפורסם לא היה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא; (3) הוא נתכוון
2 על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15.

3 46. בענייננו, תגובתו של הנתבע לא חרגה מהסביר בנסיבות העניין, ולפיכך חזקה כי הפרסום
4 נערך בתום לב. גם מעדותו של הנתבע בפני השתכנעתי כי דבריו נכתבו בתום לב, ושלא מתוך כוונה
5 לפגוע בתובע (ר' הציטוטים המובאים בסעיפים 41-42 לפסק הדין) כדבריו:

6 "ראש מועצה ונבחר ציבור הוא בהחלט חשוף לביקורת ציבורית ואמורה
7 להיות ביקורת עניינית ולא אישית, אבל עדיין ראש הרשות הוא אדם עם
8 כבוד, הוא בן אדם, בשר ודם, עם משפחה וגם אי אפשר להתעלם מכל
9 הרזומה שלו והנתינה שלו לאורך שנים. אני מדבר על ראש רשות ועליי
10 באופן אישי. לא יכול להיות מצב שלוקחים כתבה, בלי להתחשב במה
11 שעומד מאחורי ומלקטים מתוכה כמה ציטטות ושופכים את דם ראש
12 הרשות, זה לא מתקבל על הדעת. התגובה שלי אני חושב שהייתה לא רק
13 במידה הראויה ובאיזון הראוי, אפילו מינורית למול מה שהנתבע ניסה
14 בדבריו ופגע בכבודי באופן אישי. זה מתחבר לרצף של התייחסויות
15 וביקורת לא עניינית במשך תקופה ארוכה" (ע' 20, ש' 18-25).

16 47. לעניין זה לא מן המותר גם להפנות לתגובות לפוסט שפרסם הנתבע (אבו עיסאם). חלק
17 מהתגובות היו אוהדות, אחרות פחות אוהדות, אולם כולן התייחסו לפרסום שערך התובע ולתגובתו
18 של הנתבע לדברים שנכתבו ביחס לעמדותיו ואופיו. אף לא אחת מהתגובות לא התייחסה לעניין
19 החובות שצבר התובע בעבר לרשות המקומית.

20 אשר על כן, הפרסום שערך הנתבע חוסה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, הגנת
21 תום הלב.

22 **חוק הגנת הפרטיות**

23 48. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי המעשים הבאים, בין השאר, עולים כדי פגיעה בפרטיות:

24 (7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי ענייניו הפרטיים של אדם;

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 (9) שימוש בדיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא
2 למטרה שלשמה נמסרה;
- 3 (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי
4 פסקאות (1) עד (7) או (9);
- 5 49. הצדדים חלוקים ביניהם בשאלה האם חובו של התובע הנו עניין פומבי אם לאו. הנתבע הודה
6 בחקירתו כי עניין זה נודע לו מתוקף תפקידו כראש הרשות (ע' 18, ש' 11-15). בנסיבות אלה, טוב היה
7 עושה הנתבע לו לא היה משתף את הציבור במידע זה, בין אם פרסם פרוטוקול ישיבת המועצה
8 במסגרתו אושרו ההנחות עליהן המליצה ועדת ההנחות ובין אם לאו.
- 9 50. ואולם, הנתבע טוען להגנה לפי סעיף 15(10) לחוק איסור לשון הרע. סעיף 18(ו) לחוק הגנת
10 הפרטיות קובע כי במשפט אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:
11 " (2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה:
- 12 הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף
13 15 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965."
- 14 51. משקבעתי כי הפרסום שערך הנתבע חוסה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15(10) לחוק איסור
15 לשון הרע, הרי הפגיעה בפרטיות התובע חוסה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 18(ו) לחוק הפרטיות.
- 16 **רשלנות**
- 17 52. בכתב תביעתו טוען התובע כי על הנתבע לפצותו בגין נזק שנגרם לו בשל רשלנותו, אשר
18 התבטאה בפרסום מידע שקרי, פגיעה בשמו הטוב של הנתבע, פרסום מידע שהגיע לידי מתוקף
19 תפקידו ועוד.
- 20 53. בסיכומיו, לא טען התובע כי הוא זכאי לסעד מכוח עילת רשלנות, ולפיכך יש לראותו כמי
21 שזנח את טענתו. למען השלמת התמונה בלבד אציין כי בהתאם להלכה הפסוקה, מקום בו הוגשה
22 תביעה בעילה של עוולה המוסדרת במסגרת חוק מיוחד הקובע את רכיביה, הגנותיה והוראות
23 מיוחדות ביחס לתחולתה (כגון חוק הגנת הפרטיות וחוק איסור לשון הרע), יש לדון בזכאות התובע

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 לסעדים בהתאם להוראות אותו חוק מיוחד ולא מכוח עילת הרשלנות, שהיא עילה כללית. כך נקבע
2 בעניין שפטל:

3 "עצם הוצאתה של עוולת לשון הרע וניתוקה מפקודת הנזיקין תוך איחודה
4 בדבר חקיקה אחד עם עבירת לשון הרע מלמד על כוונת המחוקק, להתייחס
5 לעוולת לשון הרע כעוולה ייחודית. יתר על כן, מקום בו המחוקק ביקש
6 להחיל על עוולת לשון הרע הוראות מפקודת הנזיקין, הוא עשה כן במפורש
7 [ראו: סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע]. במובן זה, טענתם המשפטית של
8 התובעים, לתחולה כפולה: הם של עוולת לשון הרע והן של עוולת
9 הרשלנות, אינה מתיישבת עם כוונת המחוקק."

10 .54 לעניין זה ר' גם את פסק הדין בע"א 7426/14 פלונית נגד אורי דניאל (14.3.2016), פסקה
11 : 25

12 "בשונה מבית משפט קמא, אני סבור שניתן היה להסתפק בדיון בעוולת
13 לשון הרע ולא היה צורך להיזקק לעוולת הרשלנות... חוק איסור לשון הרע
14 נועד להגן על שמו הטוב של האדם, ולאזן בין זכות זו לבין חופש הביטוי
15 וערכים נוספים.... פגיעה בשם הטוב גוררת עמה באופן כמעט אינהרנטי
16 גם עוגמת נפש, אשר נמנית לפיכך על סוג הנזקים שהעוולה נועדה להגן
17 מפניהם ולפצות עליהם... גם התנהגויותיהן העוולתיות של המערערות
18 מתכנסות כולן אל תוך יסודות העוולה של לשון הרע, ואין כל צורך לפתוח
19 'מסלול' תביעה נוסף לפי עוולת הרשלנות. פסיקת פיצויים בגין עוולות
20 שונות באותו מקרה עשויה להידרש לעיתים, אך במקרים כאלה יש להיזהר
21 מפני כפל פיצוי בגין נזק יחיד. להרחבה בדבר מערכת היחסים בין עוולת
22 הרשלנות ללשון הרע ראו: תמר גדרון 'לשון הרע - עוולת רשלנות?' המשפט
23 ד 219 (תשנ"ט); אורי צור 'לשון הרע - עוולת רשלנות? - תגובה' המשפט
24 ד 239 (תשנ"ט) (במישור העקרוני יותר ראו, כמובן, ע"א 243/83 עיריית
25 ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט(1) 113, 123-128 (1985); ע"א 558/84 כרמלי נ'
26 מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 757 (1987))." (לעניין זה ' גם אורי שנהר, עמוד
27 (297

28 אשר על כן, אני דוחה את הטענה כי הנתבע התרשל.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11192-12-15 סעד נ' חצבאני

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 בשים לב לתוצאה אליה הגעתי, אין צורך לדון בשאלת תחולת סעיף 65 לפקודת הנזיקין על הביטוי
2 הפוגע (לגדר הספקות בעניין זה ר' פסק הדין בע"א (ת"א) 53491-09-14 דני בוררוב נגד ליאור
3 קרמונה (1.4.2015)).

4 55. סופו של דבר, אני דוחה את התביעה.

5 התובע ישלם לנתבע שכ"ט עו"ד בסכום כולל של 15,000 ₪.

6

7

8

ניתנה היום, י' חשוון תשע"ח, 30 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.

9

סיגלית מצא, שופטת

10
11